การปรับลดความสามารถในการกัดกร่อน ของเครื่องดื่มผสมกรดซิตริก ด้วชนมดั่วเหลือง

พรศรี ปฏิมานุเกษม* ยุทธนา ปัญญางาม* วท.บ. (เทคนิคการแพทย์), วท.ม. (ชีวเคมี) ทบ.. สม.. สด. (โภชนาการสาธารณสุข)

บทคัดย่อ

การศึกษาที่ผ่านมาระบุว่าเครื่องดื่มผสมกรดซิตริกมีความสามารถในการกัดกร่อนเคลือบฟัน และมี การทดลองที่แสดงว่าการเติมนมวัวทำให้ความสามารถในการกัดกร่อนเคลือบฟันของเครื่องดื่มลดลงได้ แต่ เนื่องจากในประเทศไทย นมถั่วเหลืองหาได้ง่าย มีราคาถูก มีคุณสมบัติทางโภชนาการคล้ายนมวัว และมี แคลเซียมค่อนข้างสูง การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการลดความสามารถในการกัดกร่อนของ เครื่องดื่มผสมกรดชิตริกที่มีจำหน่ายในประเทศไทยด้วยการเติมนมถั่วเหลือง โดยเก็บตัวอย่างเครื่องดื่มผสม กรดชิตริกที่วางขายในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ชนิดๆ ละ 3 ขวด วัดค่าความเป็นกรด-ด่าง (พีเอ็ช) ด้วย เครื่องวัดพีเอ็ช วิเคราะห์หาความสามารถในการเป็นบัฟเฟอร์ โดยการไทเทรทกับสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ ความเข้มข้น 0.1 โมลาร์ ทดสอบความสามารถในการกัดกร่อนโดยหาปริมาณฟอสเฟตที่ละลายออกมาจาก ผงอะพาไทท์สังเคราะห์ที่นำมาแช่ในเครื่องดื่มตัวอย่าง จากนั้นผสมนมถั่วเหลืองความเข้มข้น 20 กรัม/ 100 มิลลิลิตร ลงในเครื่องดื่มตัวอย่าง ให้มีสัดส่วนโดยปริมาตรเป็นร้อยละ 3, 5, 10, 20, 30, 40 และ 50 ตาม ลำดับ แล้ววัดค่าดังกล่าวอีกครั้ง วิเคราะห์หาความแตกต่างของตัวแปรตามแต่ละตัวทั้งก่อนและหลังการเติม นมถั่วเหลือง ด้วยการทดสอบวิลค็อกสัน ซายน์ แรงค์ส ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ผลการศึกษา พบว่า การทำให้เครื่องดื่มมีนมถั่วเหลืองเป็นสัดส่วนร้อยละ 20, 30, 40 และ 50 ทำให้ค่าเฉลี่ยพีเอ็ชเพิ่มขึ้น ค่า เฉลี่ยความสามารถในการเป็นบัฟเฟอร์และความสามารถในการกัดกร่อนลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p< 0.05) จากผลการศึกษาครั้งนี้ สรุปว่า การเติมนมถั่วเหลืองลงในเครื่องดื่มผสมกรดซิตริกให้มีสัดส่วนตั้งแต่ ร้อยละ 20 ถึง 50 ช่วยลดความสามารถในการกัดกร่อนของเครื่องดื่มได้

คำสำคัญ: เครื่องดื่มผสมกรดซิตริก ฟันกร่อน นมถั่วเหลือง ความสามารถในการเป็นบัฟเฟอร์

^{*} ภาควิชาเคมี คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Original Article

Modification of Erosive Potential of Citric Acid Containing Drinks by Soy Milk

Pornsri Patimanukaseam* B.Sc. (Med.Tech). M.S. (Biochemistry)

Yuttana Punya-ngarm* DDS., MPH, Ph.D. (Public Health Nutrition)

Abstract

Previous studies revealed that citric acid containing drinks were erosive and a study showed that addition of cow's milk to erosive beverages was capable to lesson enamel dissolution because high calcium content in milk probably enhanced remineralization of enamel. Since soy milk, containing high amount of calcium, nutritious like cow's milk but more available and less expensive in Thailand, the objective of this study to demonstrate the effect of soy milk on the reduction of erosive potential of citric acid containing drinks available in Bangkok. The experiment was performed by collecting 5 citric acid containing drinks, 3 samples per each drink. Soy milk, prepared from 100% dried soy milk powder (20g in 100ml water), was added to obtain 3, 5, 10, 20, 30, 40, and 50% soy milk containing drinks. Before and after soy milk addition, pH was measured by pH electrode, buffer capacity was determined by titration with 0.1 M NaOH and erosive potential was calculated from the amount of phosphate dissolved after shaking 50 mg synthetic apatite in 5 ml citric acid containing drinks for 10 min. The differences between all variables were analyzed by Wilcoxon Signed Ranks test (p<0.05). The results showed that after addition of 20, 30, 40 and 50% of soy milk, the pH of all drinks significantly increased (p<0.05). The buffer capacity and the phosphate dissolution of all drinks significant decreased only at 20, 30, 40 and 50% of soy milk, (p<0.05). From these data, it was summarized that addition of 20% to 50% soy milk could lessen the erosive potential of citric acid containing drinks.

Key words: Citric acid containing drink, Erosion, Soy milk, Buffer capacity

^{*}Department of Biochemistry, Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University